

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta
*za gradbeništvo
in geodezijo*

Jamova cesta 2
1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www3.fgg.uni-lj.si/>

DRUGG – Digitalni repozitorij UL FGG
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

To je izvirna različica zaključnega dela.

Prosimo, da se pri navajanju sklicujete na bibliografske podatke, kot je navedeno:

Goršek, J., 2014. Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Ribnica in Ig. Diplomski naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo. (mentorica Foški, M., somentorica Zavodnik Lamovšek, A.): 53 str.

Datum arhiviranja: 06-06-2014

University
of Ljubljana

Faculty of
*Civil and Geodetic
Engineering*

Jamova cesta 2
SI – 1000 Ljubljana, Slovenia
<http://www3.fgg.uni-lj.si/en/>

DRUGG – The Digital Repository
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

This is original version of final thesis.

When citing, please refer to the publisher's bibliographic information as follows:

Nose, J., 2014. Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Ribnica in Ig. B.Sc. Thesis. Ljubljana, University of Ljubljani, Faculty of civil and geodetic engineering. (supervisor Zavodnik Lamovšek, A., co-supervisor Foški, M.): 53 pp.

Archiving Date: 06-06-2014

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta za
*gradbeništvo in
geodezijo*

Jamova 2
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon (01) 47 68 500
faks (01) 42 50 681
fgg@fgg.uni-lj.si

VISOKOŠOLSKI STROKOVNI
ŠTUDIJ PRVE STOPNJE
TEHNIČNO UPRAVLJANJE
NEPREMIČNIN

Kandidat:

PRIMOŽ GORŠEK

**SPREMINJANJE NAMENSKE RABE PROSTORA S
PRIMERJAVO PODATKOV OBČINSKIH
PROSTORSKIH AKTOV NA PRIMERU OBČIN
MENGEŠ IN KOMENDA**

Diplomska naloga št.: 28/TUN

**COMPARISON OF LAND USE IN THE
MUNICIPALITIES OF MENGEŠ AND KOMENDA
BASED ON MUNICIPAL SPATIAL ACTS**

Graduation thesis No.: 28/TUN

Mentorica:

viš. pred. mag. Mojca Foški

Predsednica komisije:

doc. dr. Alma Zavodnik Lamovšek

Somentorica:

doc. dr. Alma Zavodnik Lamovšek

Ljubljana, 04. 06. 2014

Ta stran je namenoma prazna

STRAN ZA POPRAVKE, ERRATA

IZJAVE

Podpisani Primož Goršek izjavljam, da sem avtor diplomske naloge z naslovom »Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Mengeš in Komenda«.

Izjavljam, da je elektronska različica v vsem enaka tiskani različici.

Izjavljam, da dovoljujem objavo elektronske različice v digitalnem repozitoriju.

Ljubljana, maj 2014

Primož Goršek

BIBLIOGRAFSKO – DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK

- UDK:** UDK: 352:711.1(497.4)(043.2)
- Avtor:** Primož Goršek
- Mentor:** viš. pred. mag. Mojca Foški
- Somentor:** doc. dr. Alma Zavodnik Lamovšek
- Naslov:** Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Mengeš in Komenda
- Tip dokumenta:** Diplomaska naloga – visokošolski strokovni študij - B
- Obseg in oprema:** 53 str., 13 pregl., 7 sl., 9 pril.
- Ključne besede:** Občina Mengeš, občina Komenda, osnovna in podrobna namenska raba prostora, občinski prostorski načrt, prostorske sestavine srednjeročnega družbenega plana občine.

Izvleček

V diplomski nalogi smo ugotavljali spremembe osnovne in podrobne namenske rabe prostora za občini Mengeš in Komenda in sicer spremembe med prostorskimi sestavinami srednjeročnih družbenih planov občin (PS SDPO) in občinskimi prostorskimi načrti (OPN). Na začetku smo podali vso zakonodajo s področja urejanja prostora od leta 1984 do danes. Vse uporabljene podatke za izvajanje analiz, smo morali pred uporabo topološko urediti. Primerjali smo površine osnovne namenske rabe prostora za celotni občini Mengeš in Komenda med PS SDPO (2004) in OPN (2013) ter podali spremembe površin osnovne namenske rabe prostora v ha in odstotkih. Analizo sprememb podrobne namenske rabe prostora smo naredili za naselja v občinah Mengeš in Komenda, prav tako med PS SDPO (2004) in OPN (2013). Podatke smo urejali in analizirali s pomočjo programa ArcGIS 10.2, vse dobljene rezultate smo podali v preglednicah in v kartah. Ugotovili smo, da se je delež stavbnih zemljišč v obeh občinah povečal in sicer v Občini Mengeš na račun kmetijskih zemljišč v Občini Komenda pa na račun gozdnih zemljišč.

BIBLIOGRAPHIC-DOCUMENTALISTIC INFORMATION AND ABSTRACT

- UDK:** UDK: 352:711.1(497.4)(043.2)
- Author:** Primož Goršek
- Supervisor:** Senior Lecturer. Mojca Foški, M. Sc.
- Cosupervisor:** Assist. Prof. Alma Zavodnik Lamovšek, Ph. D.
- Title:** Comparison of Land use in the Municipalities of Mengeš and Komenda based on municipal spatial acts
- Document type:** Graduation Thesis – Higher professional studies - B
- Scope and tools:** 53 p., 13 tab., 7 fig., 9 ann.
- Keywords:** Municipality of Mengeš, Municipality of Komenda, land use, municipal spatial plan, spatial components of the mid-term municipal plan.

Abstract

Present bachelor's thesis studies changes in basic and detailed land use in the municipalities of Mengeš and Komenda in Slovenia focusing on changes between municipal medium-term social plans (hereafter PS SDPO) and municipal spatial plans (hereafter OPN). Firstly overview of spatial planning legislation from 1984 until today is given. All data used in analysis is topologically arranged before the analysis. Comparison of basic land use areas of the two municipalities between PS SDPO (2004) and OPN (2013) is made and the changes are given in hectares and percentages. Analysis of detailed land use changes is performed for places belonging to both municipalities based again on PS SDPO (2004) and OPN (2013). Data is processed and analyzed in ArcGIS 10.2 and results are given in figures and maps. It is found that the share of residential areas in both communities has increased, in Mengeš municipality at the cost of agricultural land and in Komenda municipality at the cost of forest land.

ZAHVALA

Za podporo in vso pomoč pri diplomski nalogi se zahvaljujem svoji mentorici viš. pred. mag. Mojci Foški in somentorici doc. dr. Almi Zavodnik Lamovšek. Za pomoč pri uporabi ArcGIS programa se zahvaljujem Mihi Konjarju. Prav tako se zahvaljujem Robertu Špenku iz Občine Mengeš in Marjanu Potočniku iz Občine Komenda za pomoč pri pridobivanju podatkov.

Zahvaljujem se tudi vsem ostalim, ki so mi nudili podporo v času študija in pri pisanju diplomske naloge.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	1
2 NORMATIVNA IZHODIŠČA	3
2.1 Pregled zakonodaje s področja urejanja prostora	3
2.1.1 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 1984 do 2002	3
2.1.2 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 2002 do 2007	4
2.1.3 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 2007 do danes	7
2.2 Predstavitev prostorskih aktov občine Mengeš v letih 2004 in 2013.....	11
2.2.1 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana	11
2.2.2 Občinski prostorski načrt.....	12
2.3 Predstavitev prostorskih aktov občine Komenda v letih 2004 in 2013	15
2.3.1 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana	15
2.3.2 Občinski prostorski načrt.....	16
3 METODOLOGIJA	17
3.1 Topološka ureditev podatkov za potrebe analize namenske rabe prostora	19
3.1.1 Pridobitev podatkov	19
3.1.2 Topološka ureditev podatkov obravnavanih prostorskih aktov	19
3.1.3 Ureditev in uskladitev meje občine med obravnavanima prostorskima aktoma občin Mengeš in Komenda	20
3.2 Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte v letih 2004 in 2013.....	21
3.2.1 Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte Občine Mengeš v letih 2004 in 2013.....	21
3.2.2 Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte Občine Komenda v letih 2004 in 2013	23

4 ANALIZA IN PRIMERJAVA NAMENSKE RABE PROSTORA MED LETI 2004 IN 2013	25
4.1 Predstavitev obravnavanih občin	25
4.1.1 Občina Mengeš	25
4.1.2 Občina Komenda	26
4.2 Analiza in primerjava osnovne namenske rabe prostora v občinah Mengeš in Komenda	27
4.2.1 Občina Mengeš	27
4.2.2 Občina Komenda	29
4.3 Analiza in primerjava podrobne namenske rabe prostora za območja kjer so bila v PS SDPO Mengeš in Komenda območja urbanistične zasnove	30
4.3.1 Območje urbanistične zasnove v aktu PS SDPO Mengeš (območje urbanistične zasnove naselja Mengeš)	31
4.3.2 Območja urbanistične zasnove v aktu PS SDPO Komenda (območja urbanističnih zasnov za naselja v Občini Komenda)	32
4.4 Analiza in primerjava podrobne namenske rabe prostora glede na število prebivalcev v občinah Mengeš in Komenda	34
4.4.1 Občina Mengeš	35
4.4.2 Občina Komenda	35
5 ZAKLJUČEK	37
VIRI	39

KAZALO SLIK

Slika 1:	Primer delovanja pravila Must Not Overlap (OPN Komenda, 2013)	20
Slika 2:	Primer delovanja pravila Must Not Have Gaps (urbanistična zasnova v Občini Komenda, 2004)	20
Slika 3:	Prikaz odstopanja med PS SDPO Komenda (2004) in OPN Komenda (2013)	21
Slika 4:	Grb Občine Mengeš (Občina Mengeš, 2014)	25
Slika 5:	Grb Občine Komenda (Wikipedia, 1.2.2014)	26
Slika 6:	Prikaz širjenja stavbnih zemljišč v Občini Mengeš, razlika med PS SDPO Mengeš in OPN Mengeš (PS SDPO Mengeš, 2004, OPN Mengeš, 2013)	28
Slika 7:	Prikaz izbranega območja v Občini Komenda, kjer so bila v PS SDPO Komenda gozdna zemljišča v OPN Komenda pa so območja voda (PS SDPO Komenda, 2004, OPN Komenda, 2013)	30

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1:	Delitev prostorskih aktov po ZUreP-1 (2002).....	5
Preglednica 2:	Delitev prostorskih aktov po ZPNačrt (2007)	8
Preglednica 3:	Vrste območij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora.....	13
Preglednica 4:	Vrste območij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora.....	17
Preglednica 5:	Kategorije namenske rabe prostora Občine Mengeš med PS SDPO Mengeš (2004) in OPN Mengeš (2013).....	22
Preglednica 6:	Kategorije namenske rabe prostora Občine Komenda med PS SDPO Komenda (2004) in OPN Komenda (2013).....	23
Preglednica 7:	Število prebivalcev v Občini Mengeš po letih (SURs, 2014).....	26
Preglednica 8:	Število prebivalcev v Občini Komenda po letih (SURs, 2014)	27
Preglednica 9:	Prikaz površin in razlike površin kategorij osnovne namenske rabe prostora za Občino Mengeš (PS SDPO Mengeš, 2004, OPN Mengeš, 2013).....	28
Preglednica 10:	Prikaz površin in razlike površin kategorij osnovne namenske rabe prostora za Občino Komenda (PS SDPO Komenda, 2004, OPN Komenda, 2013).....	29
Preglednica 11:	Prikaz površin in razlike površin kategorij podrobne namenske rabe prostora za območje, ki je bilo v PS SDPO Mengeš označeno kot območje urbanistične zasnove (PS SDPO Mengeš, 2004, OPN Mengeš, 2013) ..	31
Preglednica 12:	Prikaz površin in razlike površin kategorij podrobne namenske rabe prostora za območja, ki so bila v PS SDPO Komenda označena kot območja urbanistične zasnove(PS SDPO Komenda, 2004, OPN Komenda, 2013).....	33
Preglednica 13:	Prikaz površin podrobne namenske rabe za Občino Mengeš (OPN Mengeš, 2013) in za Občino Komenda (OPN Komenda, 2013).....	34

UPORABLJENE KRATICE

DLN	Državni lokacijski načrt
DPN	Državni prostorski načrt
DSPN	Državni strateški prostorski načrt
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
OLN	Občinski lokacijski načrt
OPN	Občinski prostorski načrt
OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt
OSPN	Občinski strateški prostorski načrt
Pravilnik 2003	Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov v digitalni obliki
PS SDPO	Prostorske sestavine srednjeročnega plana občine
PUP	Prostorsko ureditveni pogoji
PIN	Prostorsko izvedbeni načrti
PIP	Prostorsko izvedbeni pogoji
PRO	Prostorski red občine
PRS	Prostorski red Slovenije
Pravilnik OPN	Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev sanacij razpršene gradnje
RPE	Register prostorskih enot
RPN	Regionalni prostorski načrt
RZPR	Regionalna zasnova prostorskega razvoja
SPRO	Strategija prostorskega razvoja občine
SPRS	Strategija prostorskega razvoja Slovenije
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
UL RS	Uradni list Republike Slovenije
ZPNačrt	Zakon o prostorskem načrtovanju
ZUreP	Zakon o urejanju prostora iz leta 1984
ZUreP-1	Zakon o urejanju prostora iz leta 2002
ZUN	Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor
ZSZ	Zakon o stavbnih zemljiščih

1 UVOD

Namen diplomske naloge je analizirati spremembe osnovne in podrobne namenske rabe prostora na podlagi občinskih prostorskih aktov občin Mengeš in Komenda. Cilj diplomske naloge je bil ugotoviti katera namenska raba, za koliko in na račun katere druge namenske rabe se je glede na predhodno veljavne akte spremenila, ter to ustrezno in jasno prikazati s preglednicami in kartami. Primerjali smo sedaj veljavne prostorske akte (občinske prostorske načrte) s prej veljavnimi prostorskimi akti (prostorske sestavine planskih aktov občin). V Občini Mengeš smo naredili primerjavo med Odlokom o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana Občine Mengeš za leto 2004 in med Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Občine Mengeš, ki je bil sprejet leta 2013. V Občini Komenda pa smo naredili primerjavo med Odlokom o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega družbenega plana Občine Komenda, ki je bil sprejet leta 2004, in med Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Občine Komenda, sprejetem v letu 2013. Osnovne in podrobne namenske rabe prostora iz vseh prostorskih aktov so tudi grafično prikazane v prilogah.

V nalogi je na začetku predstavljena zakonodaja s področja urejanja prostora od leta 1984 pa vse do danes. Predstavili smo tudi vse občinske prostorske akte, ki jih v nalogi obravnavamo.

Analizo primerjave osnovne in podrobne namenske rabe smo opravljali s pomočjo programske opreme ArcGIS 10.2. Vse pridobljene podatke smo topološko uredili, nato smo določili enovito območje obravnave. Območje obravnave za primerjavo osnovne namenske rabe prostora smo dobili z grafičnim presekom med PS SDPO in OPN za obe občini. Območje obravnave za primerjavo podrobne namenske rabe prostora smo dobili s presekom PS SDPO označeno kot območje urbanistične zasnove, in OPN. Osnovno namensko rabo prostora smo analizirali za pet kategorij: stavbna zemljišča, kmetijska zemljišča, gozdna zemljišča, vodna zemljišča in posebna zemljišča. To smo naredili za PS SDPO Mengeš (2004) in OPN Mengeš (2013) ter prikazali dobljene rezultate, prav tako smo naredili tudi za PS SDPO Komenda in OPN Komenda. Primerjavo podrobne namenske rabe prostora smo analizirali po kategorijah: območja stanovanj, območja centralnih dejavnosti, območja proizvodnih dejavnosti, območja zelenih površin, posebna območja, območja energetske infrastrukture, območja okoljske infrastrukture, površine razpršene gradnje, območja kmetijskih zemljišč, območja vodnih zemljišč, območja drugih zemljišč. Podrobno namensko rabo prostora smo primerjali za območja, ki so bila v PS SDPO Mengeš in v PS SDPO Komenda označena kot območja urbanistične zasnove z enakim območjem v OPN Mengeš in OPN Komenda. Izdelali smo karte za osnovno in podrobno namensko rabo prostora za

obe občini, ki so priložene v prilogah. Osnovno namensko rabo prostora smo prikazali na karti z merilom 1 : 25 000, podrobno namensko rabo prostora pa v merilu 1 : 5 000.

V zaključku naloge smo pridobljene rezultate primerjali še s številom prebivalcev v posamezni občini v obeh časovnih presekih (2004, 2013) ter rezultate komentirali.

2 NORMATIVNA IZHODIŠČA

2.1 Pregled zakonodaje s področja urejanja prostora

»Prostor se načrtuje s prostorskimi akti, ki so instrumenti prostorskega načrtovanja in najpomembnejši instrumenti urejanja prostora nasploh. Določajo cilje, ki jih posamezna skupnost želi doseči v prostoru, ter načine in pogoje za doseg teh ciljev.« (Dekleva in sod., 2011, str. 63)

Na področju urejanja prostora se je zakonodaja od leta 1984 do danes precej spremenila. Tako država kot občina želita kar najbolje poskrbeti za svoj nadaljnji razvoj, širitve in ne nazadnje tudi za varovanje prostora. S pomočjo prostorskih aktov država ali občina najlažje urejata svoj prostorski razvoj.

Prostorski akti s področja urejanja prostora se glede pristojnosti za njihovo pripravo delijo na tri različne ravni: državna raven, regionalna raven in občinska raven. Glede na vsebino pa se delijo na strateške (konceptualne) in izvedbene (normativne) prostorske akte. Zaradi načela hierarhije med njimi, občinski prostorski akti nikakor ne smejo biti v nasprotju z državnimi prostorskimi akti, kot tudi izvedbeni prostorski akti ne smejo spreminjati strateških prostorskih aktov. Strateški prostorski akti so osnova za izvedbene prostorske akte, prav tako določajo tudi cilje, usmeritve in zasnove prostorskega razvoja občine ali države. Izvedbeni prostorski akti pa so osnova za pridobitev gradbenega dovoljenja.

»Prostorski akti niso inštrumenti, ki bi prisilno posegali v obstoječe stanje v prostoru, saj na njihovi podlagi ni mogoče nikogar neposredno prisiliti, da na svojem zemljišču karkoli zgradi oziroma spremeni ali celo opusti dejavnost, ki jo je na določenem območju legalno opravljal, ker je prostorski akt ne dopušča več. Prostorski akti veljajo za načrtovane prostorske ureditve.« (Dekleva in sod., 2011, str. 65)

2.1.1 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 1984 do 2002

Leta 1984 je Skupščina Socialistične republike Slovenije na področju urejanja prostora sprejela tri zakone:

- Zakon o urejanju prostora (ZUreP, 1984; v veljavi do leta 2002);
- Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (ZUN, 1984; v veljavi do leta 2002);
- Zakon o stavbnih zemljiščih (ZSZ, 1984; v veljavi do leta 1997).

Zakon o urejanju prostora (ZUreP, 1984)

Urejanje prostora po ZUreP-u je varovanje dobrin splošnega pomena in skrb za njihovo smotrno rabo, usmerjanje razvoja dejavnosti v prostoru in njihova prostorska organizacija ter določanje namenske rabe prostora, tako, da je usklajen s prostorskimi možnostmi in družbenimi potrebami (ZUreP, 1984). Na osnovi Zakona o urejanju prostora sta bila na državni in na občinski ravni sprejeta dva prostorska akta. Na državni ravni sta bila ta dva akta: Prostorske sestavine dolgoročnega plana Socialistične republike Slovenije za obdobje od leta 1986 do 2000 in Prostorske sestavine družbenega plana Socialistične republike Slovenije za obdobje od leta 1986 do 1990. Na občinski ravni pa sta bila sprejeta akta: Dolgoročni plan občine (DPO) za obdobje od leta 1986 do 2000 in Srednjeročni družbeni plan občine (SDPO) za obdobje od leta 1986 do 1990. Prostorsko ureditveni pogoji (PUP) pa so bili po tem zakonu podlaga za izdelavo lokacijske dokumentacije.

Metodologija za pripravo prostorskih aktov je bila določena z Navodili o vsebini in metodologiji izdelave strokovnih podlag in prostorskih sestavin planskih aktov občin leta 1985.

Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (ZUN, 1984)

Zakon je opredeljeval, da se graditev in širitev naselij ter graditev infrastrukturnih objektov, ki trajno spreminjajo namensko rabo prostora, načrtuje na stavbnih zemljiščih. Stavbna zemljišča so bila določena s srednjeročnim družbenim planom občin na območjih, ki jih je za te namene opredeljeval dolgoročni plan občine. Vsi drugi posegi v prostor so se načrtovali v odvisnosti od izhodišč v srednjeročnem družbenem planu.

Po tem zakonu so se prostorski izvedbeni akti delili na prostorske ureditvene pogoje (PUP) in na prostorske izvedbene načrte (PIN). 25. člen ZUN je navajal: »Območja občine, za katera ni predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov, ter območja, za katera je predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov, pa ti načrti še ne bodo sprejeti v tekočem planskem obdobju se urejajo s prostorskimi ureditvenimi pogoji.« S prostorskimi izvedbenimi načrti so se urejala območja, ki so bila namenjena graditvi, širitvi ali prenovi naselij in za izvajanje drugih posegov v prostor, kot je bilo to določeno s srednjeročnim družbenim planom. Prostorske izvedbene načrte se je delilo na zazidalne, ureditvene in lokacijske. PIN so bili tudi podlaga za izdajo lokacijskega dovoljenja in za parcelacijo zemljišča.

Leta 1990 je bil sprejet Zakon o planiranju in urejanju prostora v prehodnem obdobju (ZPUP, 1990), ki je določal, da do sprejema novih predpisov na področju urejanja prostora, veljajo prostorske sestavine družbenih planov republike, občin in posebnih družbenopolitičnih

skupnosti za obdobje od 1986 do 1990 in prostorske sestavine dolgoročnih planov Republike Slovenije in lokalnih skupnosti za obdobje od 1986 do 2000.

2.1.2 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 2002 do 2007

Državni zbor Republike Slovenije je 27. novembra 2002 sprejel nov zakon o urejanju prostora (ZUreP-1, 2002). Ta zakon je vseboval vsebine vseh treh prejšnjih zakonov o prostoru. Urejal je prostorsko načrtovanje ter določal vrste in postopek sprejema prostorskih aktov, uveljavljanje prostorskih ukrepov za izvajanje načrtovanih prostorskih ureditev, opredelil opremljanje zemljišč za gradnjo ter tudi vodenje prostorskih podatkov v digitalni obliki.

ZUreP-1 (2002) deli prostorske akte glede na:

- namen (strateške in izvedbene prostorske akte),
- pristojnost za njihovo pripravo (državni, občinski in skupni prostorski akti).

Preglednica 1: Delitev prostorskih aktov po ZUreP-1 (2002)

Delitev prostorskih aktov ZUreP-1 glede na pristojnost	Delitev prostorskih aktov ZUreP-1 glede na namen		
		Strateški prostorski akti	Izvedbeni prostorski akti
	Državni	<ul style="list-style-type: none">▪ strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS)▪ prostorski red Slovenije (PRS)	<ul style="list-style-type: none">▪ državni lokacijski načrt (DLN)
	Občinski	<ul style="list-style-type: none">▪ strategija prostorskega razvoja občine (SPRO)	<ul style="list-style-type: none">▪ prostorski red občine (PRO)▪ občinski lokacijski načrt (OLN)
Skupinski	<ul style="list-style-type: none">▪ regionalna zasnova prostorskega razvoja (RZPR)		

Vir: Dekleva in sod., 2011

Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS)

36. člen ZUreP-1 je navajal: »Strategija prostorskega razvoja Slovenije je temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru. V povezavi z drugimi temeljnimi državnimi razvojnimi dokumenti določa strateške usmeritve razvoja dejavnosti v prostoru in izhodišča za koordinacijo njihovih razvojnih politik v prostoru.«

Strategija prostorskega razvoja Slovenije vsebuje:

- izhodišča in cilje prostorskega razvoja Slovenije,
- zasnovo prostorskega razvoja Slovenije s prioriteta in usmeritvami za doseg ciljev prostorskega razvoja,

- razvoj poselitve, gospodarske infrastrukture in krajine na regionalni in lokalni ravni,
- ukrepe za izvajanje strategije prostorskega razvoja Slovenije.

Sprejme ga Državni zbor Republike Slovenije. (ZUreP-1, 2002)

Prostorski red Slovenije (PRS)

38. člen ZUreP-1 je navajal: »Prostorski red Slovenije določa v skladu s strategijo prostorskega razvoja Slovenije temeljna pravila za urejanje prostora na državni in lokalni ravni.«

Sprejme ga Vlada Republike Slovenije z uredbo. (ZUreP-1, 2002)

Državni lokacijski načrt (DLN)

42. člen ZUreP-1 je navajal: »Z državnim lokacijskim načrtom se podrobneje načrtuje prostorska ureditev državnega pomena. Z njim se določijo lokacijski pogoji za pripravo projektov za pridobitev gradbenih dovoljenj po predpisih o graditvi objektov ter prostorski ukrepi po tem zakonu.« (ZUreP-1, 2002)

Regionalna zasnova prostorskega razvoja (RZPR)

47. člen ZUreP-1 je navajal: »Regionalna zasnova prostorskega razvoja je dokument usmerjanja prostorskega razvoja, ki ob upoštevanju usmeritev strategije prostorskega razvoja Slovenije in v povezavi z drugimi razvojnimi dokumenti določa zasnove z državo in občinami usklajenih prostorskih ureditev.« Regionalno zasnovo prostorskega razvoja sprejmejo z odlokom vse občine, ki sodelujejo pri njeni izdelavi, potrdi pa jo Vlada Republike Slovenije. (ZUreP-1, 2002)

Strategija prostorskega razvoja občine (SPRO)

56. člen ZUreP-1 je navajal: »Strategija prostorskega razvoja občine določa usmeritve za razvoj dejavnosti v prostoru in njegove rabe tako, da so zagotovljeni pogoji za vzdržen in usklajen razvoj na območju občine.« Vsebina SPRO-ja so bila izhodišča in cilji prostorskega razvoja občine, zasnova razmestitve dejavnosti in usmeritve za doseg ciljev prostorskega razvoja občine, zasnove posameznih sistemov lokalnega pomena, urbanistične zasnove, krajinske zasnove, in ukrepi za njeno izvajanje. (ZUreP-1, 2002)

Prostorski red občine (PRO)

Prostorski red občine je bil temeljni izvedbeni prostorski akt občine. 62. člen ZUreP-1 je navajal: »Namen prostorskega reda občine je v skladu s strategijo prostorskega razvoja občine ter ob upoštevanju pravil iz prostorskega reda Slovenije določiti območja namenske rabe prostora, določiti pogoje in merila ter ukrepe za načrtovanje v prostoru in pripravo lokacijskih načrtov občine ter pogoje za pripravo projektov po določbah zakona, ki ureja graditev objektov.« (ZUreP-1, 2002)

Občinski lokacijski načrt (OLN)

72. člen ZUreP-1 je navajal: »Z občinskim lokacijskim načrtom se v skladu s strategijo prostorskega razvoja občine in prostorskim redom občine podrobneje načrtujejo posamezne prostorske ureditve.« Občinski lokacijski načrt je bil osnova za pridobitev gradbenega dovoljenja, pripravil pa se je za tiste prostorske ureditve v občini, pri katerih so bili znani financirji, to pa je bilo predvsem za načrtovanje infrastrukturnih omrežij za zagotavljanje delovanja obveznih lokalnih javnih služb. (ZUreP-1, 2002)

Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin v digitalni obliki

Ker občine niso takoj pristopile k izdelavi novih prostorskih aktov je bilo v ZUreP-1 navedeno, da ostanejo do priprave aktov v skladu z veljavno zakonodajo v uporabi prostorske sestavine dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin. V ta namen je bil leta 2003 sprejet Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin v digitalni obliki (Pravilnik, 2003). Ta pravilnik je vseboval opredelitev osnovnih in podrobnejših območij namenske rabe prostora, območij varovanj in omejitev ter način posredovanja prostorskih sestavin v digitalni obliki.

Izdali so tudi Strokovna priporočila za izvajanje pravilnika o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin v digitalni obliki, kot dodatna pojasnila in razlaga k Pravilniku (2003).

2.1.3 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 2007 do danes

30. marca 2007 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, 2007). Ta zakon določa urejanje prostora, vrsto in vsebino prostorskih aktov, medsebojna razmerja ter postopke za njihovo pripravo in sprejem. Ureja tudi področje

opremljanja stavbnih zemljišč ter vzpostavitev in delovanje prostorskega informacijskega sistema.

ZPNačrt (2007) deli prostorske akte glede na:

- namen (strateške in izvedbene prostorske akte),
- pristojnost za njihovo pripravo (državni, občinski in medobčinski prostorski akti).

Novi prostorski akti vsebujejo tekstualni in grafični del.

Z zakonom o prostorskem načrtovanju je bila ukinjena krajinska zasnova, urbanistično zasnovo pa je zamenjal urbanistični načrt, ki pa je le strokovna podlaga za pripravo občinskega prostorskega načrta.

Preglednica 2: Delitev prostorskih aktov po ZPNačrt (2007)

Delitev prostorskih aktov ZPNačrt glede na pristojnost	Delitev prostorskih aktov ZPNačrt glede na namen		
		Strateški prostorski akti	Izvedbeni prostorski akti
	Državni	<ul style="list-style-type: none"> ▪ državni strateški prostorski načrt (DSPN) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ državni prostorski načrt (DPN)
	Občinski	<ul style="list-style-type: none"> ▪ občinski prostorski načrt (OPN) ▪ občinski strateški prostorski načrt (OSPN) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) ▪ občinski prostorski načrt (OPN)
	Medobčinski		<ul style="list-style-type: none"> ▪ regionalni prostorski načrt (RPN)

Vir: Dekleva in sod., 2011

Državni strateški prostorski načrt (DSPN)

Namen državnega strateškega prostorskega načrta je zagotoviti usklajen in učinkovit prostorski razvoj ob smotni rabi naravnih, prostorskih in drugih razvojnih potencialov. Določi cilje in izhodišča prostorskega razvoja države ter določi usmeritve za načrtovanje prostorskih ureditev državnega in lokalnega pomena.

Državni prostorski načrt (DPN)

Namen državnega prostorskega načrta je, da v skladu s časovnim načrtom načrtuje prostorske ureditve državnega pomena iz državnega strateškega prostorskega načrta. Je tudi podlaga za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Občinski prostorski načrt (OPN)

38. člen ZPNačrt navaja: »Občinski prostorski načrt je prostorski akt, s katerim se, ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih

zahtev, določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določijo pogoji umeščanja objektov v prostor.«

OPN vsebuje strateški in izvedbeni del. Strateški del OPN-ja določa: izhodišča in cilje ter zasnovo prostorskega razvoja občine, usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo, usmeritve za razvoj v krajini, za določitev namenske rabe zemljišč in prostorskih izvedbenih pogojev ter zasnovo gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena, območja naselij ter območja razpršene poselitve. Izvedbeni del OPN-ja po posameznih enotah urejanja prostora določa: območja namenske rabe prostora, prostorske izvedbene pogoje in območja, za katera se pripravi občinski podrobni prostorski načrt. Je pa prav tako podlaga za pripravo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Sprejme ga občinski svet z odlokom, ki ga objavi v uradnem glasilu občine.

Občinski strateški prostorski načrt kot samostojen akt (OSPN)

Posamezna občina lahko sprejme strateški del prostorskega načrta kot samostojen prostorski akt, ali pa kot del strateškega dela OPN-ja.

Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN)

Občinski podrobni prostorski načrt je prostorski akt s katerim se podrobneje načrtuje prostorske ureditve občinskega pomena, ki so natančno določene v OPN in tudi za nekatere prostorske ureditve lokalnega pomena zaradi posledic naravnih ali drugih nesreč, ki pa niso določene v OPN. Je tudi podlaga za pripravo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Z občinskim podrobnim prostorskim načrtom je podrobneje določeno: Območje OPPN, arhitekturne, krajinske in oblikovalske rešitve prostorskih ureditev, območja, za katera se projektne rešitve pridobijo z javnim natečajem, načrt parcelacije, etapnost izvedbe prostorske ureditve, rešitve in ukrepi za celostno ohranjanje kulture, rešitve in ukrepi za varstvo okolja in naravnih virov ter ohranjanja narave, rešitve in ukrepi za obrambo pred naravnimi in drugimi nesrečami, pogoji glede priključevanja objektov na gospodarsko javno infrastrukturo. Sprejme ga občinski svet z odlokom in ga objavi v uradnem glasilu občine.

Regionalni prostorski načrt (RPN)

Regionalni prostorski načrt je poseben prostorski akt, ki ga lahko sprejme več občin skupaj za načrtovanje prostorskih ureditev regionalnega pomena. Je podlaga za pripravo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Sprejmejo ga vsi občinski sveti udeleženih občin.

Pravilnik o vsebini in načinu priprave OPN (Pravilnik OPN, 2007)

Ta pravilnik podrobneje določa vsebino, obliko in način priprave občinskega prostorskega načrta.

Urbanistični načrt

Zakon o prostorskem načrtovanju določa, da se za območja posameznih mest ali naselij mestnega značaja ter drugih razvojnih središč, ki bodo zaradi predvidenega razvoja postala mesta ali naselja mestnega značaja, izdela urbanistični načrt.

Urbanistični načrt določi tudi: območja celovite prenove naselja z rešitvami in ukrepi za celovito prenovo, javne površine in druge oblike javnega dobra, prometno ureditev vključno s površinami za mirujoči promet, zelene površine v naselju, temeljne strukture naselja z elementi urbanističnega in arhitekturnega oblikovanja ter gospodarsko javno infrastrukturo naselja.

Sestavljen je iz konceptualnega in podrobnejšega dela. Konceptualni del vsebuje koncepte prometnega omrežja, zelenega sistema naselja, urbanističnega in arhitekturnega oblikovanja, opremljanja z gospodarsko javno infrastrukturo, podrobnejše namenske rabe na območju stavbnih zemljišč v naselju ter ostale koncepte. V podrobnejšem delu se na podlagi konceptualnega dela opredeli: območja celovite prenove, območja notranjega razvoja, območja širitve naselja, posamezna večja zaključena območja javnih in zelenih površin naselja. Na teh območjih pa se opredelijo: posamezne enote urejanja prostora, podrobnejša namenska raba prostora, elementi urbanističnega in arhitekturnega oblikovanja območij in objektov, javne in zelene površine ter opremljanje stavbnih zemljišč z gospodarsko javno infrastrukturo.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt-A)

Državni zbor RS je leta 2014 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prostorskem načrtovanju.

2.2 Predstavitev prostorskih aktov občine Mengeš v letih 2004 in 2013

2.2.1 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana

Občina Mengeš je bila ustanovljena leta 1994, ko se je odcepila od Občine Domžale. Leta 1986 je še takratna Občina Domžale sprejela Dolgoročni in družbeni plan Občine Domžale za obdobje 1986-1990-2000, katerega so spreminjali in dopolnjevali do leta 2004 (v letih 1988, 1985, 1999 in 2000). Občinski svet občine Mengeš je leta 2004 (Uradno glasilo Občine Mengeš št. 5/2004) sprejel Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Domžale za obdobje 1986-2000 in prostorskih sestavin družbenega plana Občine Domžale za obdobje 1986-1990, za območje Občine Mengeš, dopolnitev v letu 2002.

Odlok zajema spremembe:

- razširitev ureditvenih območij naselij in drugih ureditvenih območij v Občini Mengeš,
- opredelitev novih območij urejanja,
- spremembo načinov urejanja,
- spremembo namenske rabe območij urbanistične zasnove,
- uskladitev sprememb in dopolnitev planskih aktov z dolgoročno strategijo razvoja Občine Mengeš,
- uskladitev sprememb in dopolnitev planskih aktov z obveznimi izhodišči prostorskih sestavin dolgoročnega plana Republike Slovenije,
- uskladitev dejanskega stanja v naravi s stanjem v planskih dokumentih.

Prostorske sestavine dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Mengeš se dopolnijo in uskladijo z obveznimi izhodišči republiškega plana z naslednjih vsebinskih področij:

- področje poselitve,
- področje varstva narave,
- področje varstva kulture,
- področje varstva okolja,
- področje energetike,
- področje sanacij.

Prostorske sestavine se poleg obveznih izhodišč dopolnijo tudi z naslednjimi vsebinami lokalnega pomena:

- področje poselitve,
- področje varstva narave,

- področje varstva kulturne dediščine,
- področje prometne infrastrukture in telekomunikacij,
- področje energetike – transport in skladiščenje zemeljskega plina in prenos električne energije,
- področje komunalne infrastrukture – zasnova vodovodnega in kanalizacijskega omrežja.

Primer ene spremembe:

»V poglavju **II. Globalni okviri in dejavniki dolgoročnega razvoja**, poglavje **2. Gospodarski razvoj**, tema **2.4.2. Promet in zveze**, se doda tekst: *Zgradila se bo razbremenilna cesta Želodnik – Mengeš z obvoznico Mengeš. Trasa južne obvoznice se bo prilagodila poteku obvoznice.*

Pri posegih v prostor v koridorju omejene rabe Letališča Ljubljana na območju občine Mengeš bomo upoštevali omejitve višine objektov.

Na območju Občine Mengeš poteka 200m železniške proge Ljubljana – Kamnik, ki ima predviden 2. tir. Potrebno je upoštevati ustrezne odmike.«

(PS SDPO, 2004)

2.2.2 Občinski prostorski načrt

Občinski svet Občine Mengeš je 19. 9. 2013 sprejel Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Mengeš.

Občina ima ugodno prometno lego in glede na to lego je zelo privlačna za stalno naselitev. Občina ima izrazito monocentrično urbano omrežje, kjer edino centralno naselje predstavlja občinsko središče Mengeš. Ostala območja naselij so še Loka, Topole in Dobeno. Prostor občine se deli na površine ohranjenega gozda, sklenjene kmetijske površine na ravnini ter poselitvene površine. Poudarjeno je tudi, da so v občini neizkoriščeni turistični potenciali, prednosti glede tega predstavljata naravna ohranjenost in krajina s pestrimi krajinskimi vzorci. Občina razpolaga z večjimi prostimi stavbnimi zemljišči zlasti na območju Mengša in Dobena, kjer pa je poudarjeno, da je območje Dobena nezadostno opremljeno s komunalno in prometno infrastrukturo. Skozi samo naselje Mengeš potekajo pomembne prometne povezave, ki povzročajo preveliko obremenjenost s prometom (med sprejetjem OPN-ja je že bila v gradnji obvoznica Mengeš – sedaj je že zgrajena). Tudi območja namenjena stanovanjski pozidavi, ki se nahajajo na jugu Mengša nimajo zadostne povezave z prometnim omrežjem in ostalo gospodarsko javno infrastrukturo. V občini se kažejo tudi razvojne potrebe, kot so: potrebe po novih stavbnih zemljiščih, reševanje prometne infrastrukture (predvsem se je šlo za dokončanje izgradnje obvoznice Mengeš), prenove in

širitve gospodarskih con, ter selitev proizvodnih dejavnosti iz središča Mengša na območja namenjena za proizvodnjo, potrebe po varovanju obstoječih in novih vodnih virov, potrebe po izgradnji kanalizacijskih sistemov ter potrebe po sanaciji degradiranih območij. (OPN Mengeš, 2013)

Glede na to, da diplomska naloga temelji na primerjavi osnovne in podrobne namenske rabe prostora, je zelo pomembna tudi preglednica delitve osnovne namenske rabe na podrobno in še naprej členitev na podrobnejšo namensko rabo prostora (preglednica 3), ki je sestavni del odloka o občinskem prostorskem načrtu.

Preglednica 3: Vrste območij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE	ČLENITEV PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE
I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ		
	S - OBMOČJA STANOVANJ	
	SS - stanovanjske površine	SSc - čiste stanovanjske površine enodružinska strnjena gradnja
		SSd - stanovanjske površine z dejavnostmi enodružinska gradnja
		SSv - stanovanjske površine - večstanovanjska gradnja
	SB - stanovanjske površine za posebne namene	/
	SK - površine podeželskega naselja	SK-površine podeželskega naselja
		SKk – površine izključno za kmetije in nestanovanjske kmetijske objekte
	C - OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI	
	CU – osrednja območja	/
	CD - druga območja centralnih dejavnosti	CDi - območja centralnih dejavnosti za izobraževanje
		CDc - območja centralnih dejavnosti za opravljanje verskih obredov
	I - OBMOČJA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI	
	IP - površine za industrijo	/
	IG - območja gospodarskih con	/
	IK - območja z objekti za kmetijsko proizvodnjo	/
	B - POSEBNA OBMOČJA	
	BT - površine za turizem	/

preglednica se nadaljuje na naslednji strani...

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE	ČLENITEV PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE
	BD - površine drugih območij	/
	Z - OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN	
	ZS – površine za rekreacijo in šport	/
	ZP - parki	/
	ZD - druge urejene zelene površine	/
	ZK - pokopališče	/
	P - OBMOČJA PROMETNIH POVRŠIN	
	PC - površine cest	/
	PŽ - površine železnic	/
	PO - ostale prometne površine	/
	E - OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE	/
	O - OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	/
	A - POVRŠINE RAZPRŠENE POSELITVE	/
	RAZPRŠENA GRADNJA	Zemljišče pod stavbo izven območij stavbnih zemljišč (informacija o dejanskem stanju)
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ		
	K1 – NAJBOLJŠA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
	K2 - DRUGA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČA		
	G - GOZDNA ZEMLJIŠČA	
IV. OBMOČJA VODA		
	VC - CELINSKE VODE	

Vir: 47. člen OPN Mengeš, 2013

2.3 Predstavitev prostorskih aktov občine Komenda v letih 2004 in 2013

2.3.1 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana

Občina Komenda je bila ustanovljena leta 1998, ko se je odcepila od Občine Kamnik. Leta 1986 je še takratna Občina Kamnik sprejela Dolgoročni in družbeni plan Občine Kamnik za obdobje 1986-1990-2000, katerega so spreminjali in dopolnjevali do leta 2004 (v letih 1992, 1995, 1996).

Občinski svet Občine Komenda je leta 2004 sprejel Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Kamnik za obdobje 1986-2000 in srednjeročnega družbenega plana Občine Kamnik za obdobje 1986-1990 – dopolnitev v letu 2003, za območje Občine Komenda (UO Glasila občine Komenda, št. 12/03, 4/04) in Odlok o dopolnitvi odloka o spremembi in dopolnitvi prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Kamnik za obdobje 1986 - 2000 in srednjeročnega družbenega plana Občine Kamnik za obdobje 1986 - 1990, za območje Občine Komenda (za II. fazo poslovno proizvodne cone Komenda) (UO Glasila Občine Komenda, št. 6/04).

Spremeni in dopolni se kartografski del prostorskih sestavin planskih aktov v kartah:

- Kartografska dokumentacija k planu v merilu 1:5000, listi: Kamnik 25, 34, 35, 44, 45, 46.
- Kartografski del v merilu 1:25 000:
 - Zasnova območij za kmetijstvo,
 - Zasnova območij za gozdarstvo,
 - Zasnova oskrbe z vodo,
 - Zasnova območij mineralnih surovin,
 - Zasnova varstva narave,
 - Zasnova kulturne dediščine,
 - Zasnova območij za rekreacijo v naravnem okolju in območij prednostno namenjenih za turizem,
 - Zasnova prometnega omrežja,
 - Zasnova energetskega omrežja,
 - Zasnova PTT omrežja,
 - Zasnova območij za obrambo in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
 - Zasnova območij sankcije,
 - Zasnova namenske rabe prostora,
 - Zasnova načinov urejanja prostora

- Urbanistična zasnova naselij Komenda, Križ in Moste. Karte veljavne urbanistične zasnove se nadomestijo s kartami v merilu 1:5000.

Spremeni in dopolni se tekstualni del prostorskih sestavin za območje Občine Komenda v poglavjih:

- Varstvo dobrin splošnega pomena,
- Naravna in kulturna dediščina,
- Prostorska zasnova občine,
- Zasnova poselitve,
- Strategija varstva okolja,
- Varstvo pred hrupom,
- Odlagališče odpadkov,
- Urbanistične zasnove,
- Urbanistična zasnova naselij Komenda, Križ in Moste,
- Vodno gospodarstvo,
- Zasnova prometa,
- Cestni promet,
- Letalski promet,
- Načini urejanja območij s prostorskimi izvedbenimi akti in
- Program dodatnih raziskav, analiz in študij, ki so potrebne za spremljanje, uresničevanje in dopolnjevanje dolgoročnega plana.

(PS SDPO, 2004)

2.3.2 Občinski prostorski načrt

Občinski svet Občine Komenda je 25. 7. 2013 sprejel Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Komenda.

Naselja v Občini Komenda so: Komenda (sestavni del le-te so tudi statistična naselja Gmajnica, Gora pri Komendi, Mlaka in Podboršt pri Komendi), Moste (sestavni del le-tega sta tudi statistična naselja Suhadole in Žeje pri Komendi), Križ, Breg pri Komendi, Klanec, Nasovče in Potok pri Komendi. V skrajnem severnem delu občine se nahaja naselje Komenska Dobrava. Gričevnati predeli Občine Komenda so pretežno neposeljeni. Poleg prvotne ruralne zasnove se zaradi ugodnega izhodišča za izlete v hribovito in gorsko zaledje tam pojavlja počitniška gradnja.

Preglednica 4: Vrste območij osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora

	OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ	
S	OBMOČJA STANOVANJ	
SS	stanovanjske površine	
SB	stanovanjske površine za posebne namene	
SK	površine podeželskega naselja	
C	OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI	
CU	osrednja območja centralnih dejavnosti	
CD	druga območja centralnih dejavnosti	
CDi	površine za izobraževanje	
CDv	površine za opravljanje verskih obredov	
I	OBMOČJA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI	
IG	gospodarske cone	
IK	površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	
B	POSEBNA OBMOČJA	
BT	površine za turizem	
Z	OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN	
ZS	površine za oddih, rekreacijo in šport	
ZD	druge urejene zelene površine	
ZK	pokopališča	
P	OBMOČJA PROMETNE INFRASTRUKTURE	
PC	površine cest	
O	OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	
E	OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE	
A	POVRŠINE RAZPRŠENE POSELITVE	
As	površine razpršene poselitve namenjene bivanju	
Ak	površine razpršene poselitve namenjene pretežno kmetijstvu	
	OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	
K1	NAJBOLJŠA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
K2	DRUGA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
	OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ	
G	GOZDNA ZEMLJIŠČA	
	OBMOČJA VODA	
VC	CELINSKE VODE	
■	RAZPRŠENA GRADNJA, kot zemljišče pod stavbo izven območij stavbnih zemljišč (informacija o dejanskem stanju)	

Vir: 48. člen OPN Komenda, 2013

Glede na državno prometno omrežje ima občina zelo ugodno lego. Preko osrednjega dela občine poteka načrtovana cesta Želodnik-Mengeš-Vodice, ki bo občinski in širši regionalni prostor povezovala z obema krakoma državnega avtocestnega križa (avtocesti A1 in A2). V zadnjem desetletju prebivalstvo v večini naselij konstantno narašča. Z izboljšavo prometnih povezav, načrtovanimi delovnimi mesti v poslovnih in gospodarskih conah ter nadgradnjo družbene, športnorekreatijske in turistične infrastrukture se privlačnost občinskega prostora za poselitev še dodatno povečuje. Zapisano je tudi, da bodo zgradili in izboljšali omrežje gospodarske javne infrastrukture in s tem zagotavljali možnost za usklajen in medsebojno povezan razvoj urbaniziranega nižinskega dela in ruralnega zaledja. Z novim oblikovanjem

območij bodo poskušali privabiti nova podjetja in prebivalce ter s tem zmanjšali dnevne migracije iz naselij v občini. Krepila se bo vloga Poslovne cone Žeje pri Komendi kot večje zaposlitveno središče in nadgrajevala se bo mreža manjših lokalnih gospodarskih con. Poselitev in s tem značilen kvaliteten izgled prostora v ruralnem zaledju (obrobju nižinskega dela in severni gričevnati del) bodo ohranjali z izboljšanjem pogojev za bivanje in delo. Posodabljala in izgrajevala se bo prometna, komunikacijska, energetska in okoljska infrastruktura (dokončanje kanalizacijskega omrežja v občini, posodobitev in izgradnja vodovodnega sistema, posodobitev in izgradnja cestnega omrežja, izgradnja regionalne krožne železnice Ljubljana - (Komenda) - letališče Jožeta Pučnika - Kranj – Ljubljana, zagotovitev zadostnih prostorskih kapacitet za pokopališča). Posebno pozornost bodo namenili tudi zagotavljanju poplavne varnosti ogroženih območij ob Pšati. (OPN Komenda, 2013)

Tudi tu smo prikazali preglednico delitve osnovne rabe prostora na podrobno namensko rabo prostora, ki je bila sestavni del odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Komenda (preglednica 4).

3 METODOLOGIJA

3.1 Topološka ureditev podatkov za potrebe analize namenske rabe prostora

3.1.1 Pridobitev podatkov

S pridobivanjem podatkov za potrebe analize nismo imeli težav. Podatke za veljavne občinske prostorske načrte smo pridobili na interni spletni strani Ministrstva za prostor. Na sedežu Občine Mengeš smo pridobili PS SDPO Mengeš s spremembami in dopolnitvami v analogni in digitalni obliki, prav tako smo tam pridobili urbanistično zasnovo za območje katero je bilo določeno v PS SDPO Mengeš. Na sedežu občine Komenda smo pridobili PS SDPO Komenda s spremembami in dopolnitvami v analogni in digitalni obliki ter urbanistično zasnovo za območje, ki je bilo določeno v PS SDPO Komenda v digitalni obliki. Druge kartografske podlage, za pomoč pri analizah, smo pridobili na GURS-u.

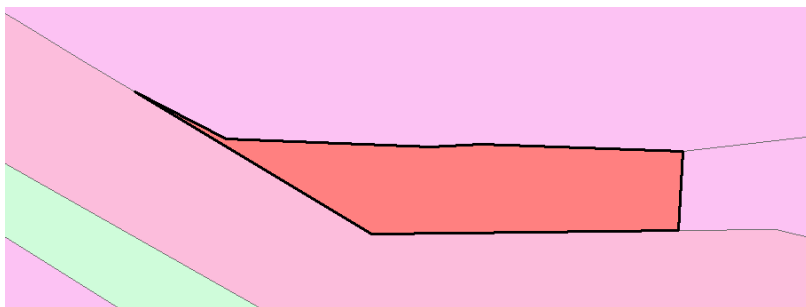
3.1.2 Topološka ureditev podatkov obravnavanih prostorskih aktov

Vse pridobljene podatke smo morali pred analizami topološko urediti. To smo naredil v programskem okolju ArcGIS 10.2. Uporabili smo ArcCatalog za urejanje podatkov in ArcMap za analizo z različnimi orodji.

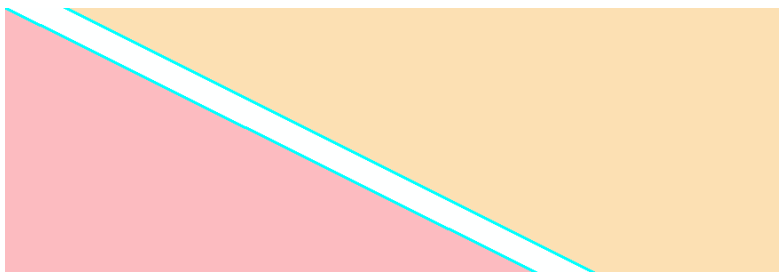
Preverjanje pravilnosti podatkov je mogoča na vseh treh tipih vektorskih podatkov, to so: točke, linije in poligoni. Topologijo oblikujemo na podlagi določenih topoloških pravil. Mi smo za naše potrebe izbrali dve pravili, prvo je Must Not Have Gaps (to pomeni, da obravnavano območje ne sme imeti prostorov na katerih ni določene nobene namenske rabe med posameznimi podatkovnimi sloji) in drugo Must Not Overlap (to pa pomeni, da se posamezni podatkovni sloji med seboj ne smejo prekrivati). Primer obeh pravil je prikazan spodaj: na sliki 1 je prikazan primer delovanja pravila Must Not Overlap, na sliki 2 pa je prikazan primer delovanja pravila Must Not Have Gaps.

Tako smo s pomočjo ArcCataloga ustvarili topologije za vse obravnavane podatkovne sloje. Te ustvarjene topologije smo kasneje uvozili v ArcMap, ki ima v svoji zbirki orodij za analizo tudi orodje za urejanje topologije (Topology). Z orodjem »Error Inspector« smo poiskali vse topološke napake na posameznem podatkovnem sloju in jih popravili. Popraviti smo morali vse napake (Errors) in označiti vse izjeme (Exceptions). Napake prekrivanja smo odpravili z ukazom »Merge«, ki združi oziroma pripoji območje določene napake k izbranemu sosednjem poligonu. Da smo vedeli h kateremu poligonu pripada to območje, ki ima napako,

pa smo morali pregledati akte v analogni obliki, kjer smo videli kakšno rabo ima to območje. Kot izjeme pa smo označili celotno mejo občine, ki nam jo je program dal kot napako.

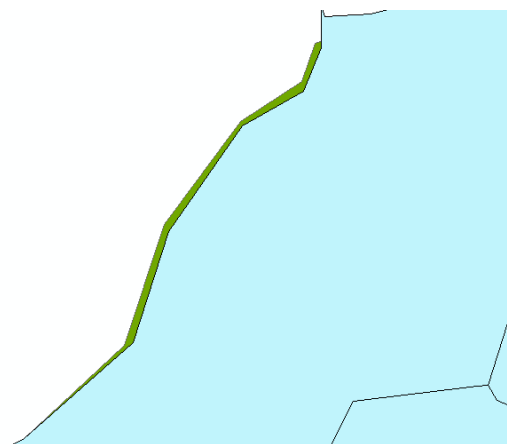
Slika 1: Primer delovanja pravila Must Not Overlap (OPN Komenda, 2013)

Slika 2: Primer delovanja pravila Must Not Have Gaps (urbanistična zasnova v Občini Komenda, 2004)

3.1.3 Ureditev in uskladitev meje občine med obravnavanima prostorskima aktoma občin Mengeš in Komenda

Za potrebe analize smo poleg urejene topologije podatkov potrebovali še enotna območja obravnave v katerih smo računali površine in spremembe površin namenske rabe prostora. Ker se meje občine glede na PS SDPO in OPN niso ujemale, ne bi mogli narediti točnih izračunov spremembe namenske rabe, zato smo s pomočjo programa ArcMap naredili presek teh dveh območij (v ArcMap-u je bil to ukaz »Intersect«). Presek območja PS SDPO in OPN je bilo naše nadaljnje območje obravnave. Odstopanje med planoma PS SDPO in OPN je prikazano na sliki 3.

Slika 3: Prikaz odstopanja med PS SDPO Komenda (2004) in OPN Komenda (2013)

Podrobno namensko rabo smo primerjali le za območja, ki so bila v PS SDPO opredeljena kot območja urbanistične zasnove. Naredili smo presek območja urbanistične zasnove in presek območja OPN ter tako dobili območje obravnave podrobne namenske rabe prostora.

3.2 Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte v letih 2004 in 2013

Za primerjavo površine podrobne namenske rabe med PS SDPO iz leta 2004 in OPN iz leta 2013, smo kategorije podrobne namenske rabe prostora po Pravilniku (2003) opredelili glede na veljavni Pravilnik OPN (2007).

Prevedbo Pravilnika (2003) na Pravilnik OPN (2007) smo naredili s pomočjo preglednice, ki je prikazana v prilogi A (Fink, Kerpan, 2012).

Za obe naši obravnavani občini smo na podlagi preglednice v prilogi A (Fink, Kerpan, 2012) izdelali svoji preglednici (preglednica 5 in preglednica 6). V teh dveh preglednicah je prikazana osnovna namenska raba prostora, ki je enako opredeljena v Pravilniku 2003 kot tudi v Pravilniku OPN 2007. Osnovna namenska raba prostora se nadalje razčleni na podrobno namensko rabo prostora. Povezava med obema pravilnikoma pa sta preglednici 5 in 6.

3.2.1 Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte Občine Mengeš v letih 2004 in 2013

V preglednici 5 so predstavljene posamezne kategorije osnovne namenske rabe prostora, katere smo razdelili na območja podrobne namenske rabe prostora za območje Občine Mengeš.

Preglednica 5: Kategorije namenske rabe prostora Občine Mengeš med PS SDPO Mengeš (2004) in OPN Mengeš (2013)

Namenska raba prostora po PS SDPO Mengeš - 2004		Namenska raba prostora po OPN Mengeš - 2013	
OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ			
Območja stanovanj			S
Območja stanovanj	S	Stanovanjske površine	SS
Poselitveno območje	PO	Stanovanjske površine za posebne namene	SB
		Površine podeželskega naselja	SK
Območja centralnih dejavnosti			C
*Mešana območja	M	Osrednja območja	CU
Območja gospodarske infrastrukture	D	Druga območja centralnih dejavnosti	CD
Območja večjih infrastrukturnih obj. in naprav	DI		
Območja proizvodnih dejavnosti			I
Območja proizvodnih dejavnosti	P	Površine za industrijo	IP
		Območja gospodarskih con	IG
		Območja z objekti za kmetijsko proizvodnjo	IK
Posebna območja			B
		Površine za turizem	BT
		Površine drugih območij	BD
Območja zelenih površin			Z
Obm. športnorekreacijskih in zelenih površin	Z	Površine za rekreacijo in šport	ZS
		Parki	ZP
		Druge urejene zelene površine	ZD
		Pokopališče	ZK
Območja prometnih površin			P
Območja za promet	I	Površine cest	PC
		Površine železnic	PŽ
		Ostale prometne površine	PO
Območja energetske infrastrukture			E
		Območja energetske infrastrukture	E
Območja okoljske infrastrukture			O
		Območja okoljske infrastrukture	O
Površine razpršene poselitve			A
		Razpršena gradnja	A
OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ			
Območja kmetijskih zemljišč	K	Najboljša kmetijska zemljišča	K1
		Druga kmetijska zemljišča	K2
OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ			
Območja gozdov	G	Gozdna zemljišča	G
OBMOČJA VODA			
Območja površinskih voda	V	Celinske vode	VC

*Mešana območja smo dodelili k območju centralnih dejavnosti po lastni presoji.

Pri razvrščanju kategorij nismo imeli posebnih težav. Nekaj težav je bilo pri tem, da je bilo pri urbanistični zasnovi za naselje Mengeš (PS SDPO Mengeš, 2004) slabo razdelano območje, kjer je bilo nekaj območja stanovanj večino pa območja centralnih dejavnosti, vse skupaj pa je bilo označeno kot mešano območje. Odločili smo se, da mešano območje umestimo med

območja centralnih dejavnosti, zato ker so tam prevladovala le ta. Načeloma bi ga lahko umestili kamorkoli ali pa ga celo razdelili na več območij, vendar je bilo večino območja centralnih dejavnosti.

3.2.2 Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte Občine Komenda v letih 2004 in 2013

V preglednici 6 so predstavljene posamezne kategorije osnovne namenske rabe prostora, katere smo razdelili na območja podrobne namenske rabe prostora za območje Občine Komenda.

Preglednica 6: Kategorije namenske rabe prostora Občine Komenda med PS SDPO Komenda (2004) in OPN Komenda (2013)

Namenska raba prostora po PS SDPO Komenda - 2004		Namenska raba prostora po OPN Komenda - 2013	
OBMOČJA STAVBNIH ZEMLIŠČ			
Območja stanovanj			S
Stanovanjska območja s kmet. gospodarstvi	SK	Stanovanjske površine	SS
Stanovanja in spremljajoče dejavnosti		Stanovanjske površine za posebne namene	SB
Stanovanjske in osrednje dejavnosti		Površine podeželskega naselja	SK
Stanovanjske in proizvodnje dejavnosti			
Območja centralnih dejavnosti			C
Družbene dejavnosti		Osrednja območja	CU
Osrednje dejavnosti		Druga območja centralnih dejavnosti	CD
Osrednje in družbene dejavnosti			
Športne in spremljajoče dejavnosti			
Območja proizvodnih dejavnosti			I
Proizvodne in kmetijske dejavnosti		Površine za industrijo	IP
Druga proizvodna območja	PD	Območja gospodarskih con	IG
Območja objektov kmetijske proizvodnje		Območja z objekti za kmetijsko proizvodnjo	IK
Območja poslovno-proizvodne cone			
Kmetijska proizvodnja			
Posebna območja			B
		Površine za turizem	BT
Območja zelenih površin			Z
Obm. športnorekreacijskih centrov		Površine za rekreacijo in šport	ZS
Druge zelene površine	ZD	Druge urejene zelene površine	ZD
Parkovne in rekreacijske površine	ZP	Pokopališče	ZK
Območja prometnih površin			P
Površine za prometno infrastrukturo	I	Površine cest	PC
Območja energetske infrastrukture			E
		Območja energetske infrastrukture	E

preglednica se nadaljuje na naslednji strani...

Območja okoljske infrastrukture		O
Območja komunalne in okoljske infrastrukture	O	Območja okoljske infrastrukture
Površine razpršene poselitve		A
		Razpršena gradnja
OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ		
Območja kmetijskih zemljišč	K	Najboljša kmetijska zemljišča
		K1
		Druga kmetijska zemljišča
		K2
OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ		
Območje gozda		Gozdna zemljišča
		G
OBMOČJA VODA		
Obvodni in vodni prostor		Celinske vode
		VC
Območja za čiščenje voda		

Pri Občini Komenda pa težav z razvrščanjem v kategorije ni bilo.

4 ANALIZA IN PRIMERJAVA NAMENSKE RABE PROSTORA MED LETI 2004 IN 2013

4.1 Predstavitev obravnavanih občin

4.1.1 Občina Mengeš

Občina Mengeš je samostojna od leta 1994, ko se je odcepila od Občine Domžale. Leži v osrednji Sloveniji, na vzhodnem robu Savske ravni. Meji na občine Domžale, Kamnik, Komenda, Vodice pri Ljubljani, Ljubljana in Trzin.

Naselje je nastalo v bližini stare rimske ceste Emona-Celeia, zagotovo pa je bilo območje poseljeno že v prazgodovini (izkopanine iz časov Ilirov in Kelto). (spletna stran Občine Mengeš, 1. 2. 2014)

Slika 4: Grb Občine Mengeš (Občina Mengeš, 1. 2. 2014)

Občino sestavljajo 4 naselja (to lahko vidimo tudi v prilogi B in prilogi C): Mengeš, Dobeno, Loke in Topole. Razprostira se na površini 22,5 km². Slaba polovica občine je hribovje, druga, nekoliko večja polovica pa je ravnina. Hribovje se najvišje povzpne v Debelem vrhu (nad Dobenem) na 594 m. Ravninski svet pa ima nadmorsko višino med 248 in 302 m in se rahlo nagiba od severozahoda proti jugovzhodu.

Prometno omrežje je primerno razvejano skozi celotno občino. Občina je veliko pridobila z izgradnjo nove obvoznice, mimo naselja Mengeš, ki povezuje Ljubljano s Kamnikom in Kranjem in je preusmerila veliko avtomobilsko gnečo skozi naselje. Na skrajnem severovzhodnem delu pa občino prečka tudi železniška proga Ljubljana – Kamnik.

Po statističnih podatkih za drugo polovico leta 2013 v občini živi 7572 prebivalcev (3614 moških in 3958 žensk), njihova povprečna starost pa je 41,1 let. Gostota poseljenosti je 336 prebivalca/km². Delež aktivnega prebivalstva v Občini Mengeš znaša 26,8 % (SURS, podatki za november 2013, zajeto 1. 2. 2014).

Preglednica 7 prikazuje gibanje števila prebivalcev v Občini Mengeš po letih. Iz preglednice 7 lahko tudi očitno razberemo, da se število prebivalcev v občini veča. (SURS, 2014)

Preglednica 7: Število prebivalcev v Občini Mengeš po letih (SURs, 2014)

Leto	2004	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Št. prebivalcev	6748	7223	7333	7396	7402	7407	7572

V občini Mengeš prevladuje industrija, z manjšimi obrati tekstilne in živilske industrije. V občini je tudi sedež ene od dveh največjih slovenskih farmacevtskih tovarn Lek. Mengeš je znan tudi po glasbilarstvu, predvsem po izdelovanju harmonik (Melodija Mengeš, Zupan, Burgar). Zelo znan kulturni objekt v občini je tudi grad Jable, ki je bil leta 2008 med slovenskim predsedovanjem Evropski uniji eden od glavnih protokolarnih objektov. (Wikipedija, Mengeš 1. 2. 2014)

4.1.2 Občina Komenda

Občina Komenda je samostojna občina od leta 1998, ko se je odcepila od Občine Kamnik. Leži v predalpskem svetu na prehodu med Ljubljansko-Kamniško kotlino in Kranjsko-Šenčurskim poljem ter Tunjiškim gričevjem. Ime Komenda izhaja iz besede *komênda*, kar je pomenilo posest viteškega reda. *Komênda* je bila najmanjša upravna enota, oziroma posestvo viteškega reda. (Wikipedija, Komenda 1. 2. 2014)

Slika 5: Grb Občine Komenda (Wikipedia, 1. 2. 2014)

Občino sestavlja 15 naselij (to lahko vidimo tudi v prilogi D in prilogi E): Breg pri Komendi, Gmajnica, Gora pri Komendi, Klanec, Komenda, Komendska Dobrava, Križ, Mlaka, Moste, Nasovče, Podboršt pri Komendi, Potok pri Komendi, Suhadole, Žeje pri Komendi in poslovna cona Žeje pri Komendi. Razprostira se na površini 24,1 km². Večina naselij leži v nižinskem delu, izjema je le Komendska Dobrava, ki se nahaja na skrajnem severozahodnem robu gričevnatega dela občine. Osrednji del, ravnina med Mostami in Komendo je pretežno urbaniziran, ostala naselja pa imajo tipično ruralno strukturo poselitve.

Po statističnih podatkih za drugo polovico leta 2013 v občini živi 5819 prebivalcev (2890 moških in 2929 žensk), njihova povprečna starost pa je 37,4 let. Gostota poseljenosti je 241 prebivalcev/km². Delež aktivnega prebivalstva v Občini Komenda znaša 36,8 % (SURs,

podatki za november 2013, zajeto 1. 2. 2014). V zadnjem desetletju prebivalstvo v večini naselij narašča, največji porast je viden v Komendi, Mostah in Suhadolah. Iz preglednice 8 lahko jasno razberemo, da se tudi v Občini Komenda število prebivalcev povečuje.

Preglednica 8: Število prebivalcev v Občini Komenda po letih (SURSTAT, 2014)

Leto	2004	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Št. prebivalcev	4567	4959	5218	5389	5607	5725	5819

Prometno omrežje je lepo razvejano in enakomerno pokriva območje občine. Tudi glede na državno prometno omrežje ima Občina Komenda ugodno lego. Čez osrednji del občine poteka tudi načrtovana glavna cesta Želodnik – Mengeš – Vodice, ki občino povezuje z obema krakoma slovenskega avtocestnega križa (A1 in A2). Za občino je ugodno tudi to, da se v njeni neposredni bližini nahaja državno letališče Jožeta Pučnika.

Območje Občine Mengeš približno s 50 % pokriva kmetijska zemljišča, približno 34 % pa gozdna zemljišča, kar nam pove, da je v občini ena najbolj pomembnih panog kmetijstvo (GERK). Za industrijo v občini je bila pomembna ustanovitev Poslovne cone Komenda (Poslovna cona Žeje pri Komendi), ki zaradi svoje velikosti in lege, glede na prometne povezave, predstavlja eno izmed bolj konkurenčnih con v Ljubljanski regiji.

4.2 Analiza in primerjava osnovne namenske rabe prostora v občinah Mengeš in Komenda

Osnovna namenska raba prostora je razdeljena na pet različnih kategorij:

- območja stavbnih zemljišč,
- območja kmetijskih zemljišč,
- območja gozdnih zemljišč,
- območja voda in
- območja drugih zemljišč.

4.2.1 Občina Mengeš

Analizo spremembe namenske rabe prostora na območju Občine Mengeš smo izvajali s primerjavo PS SDPO Mengeš (prikazan v prilogi B) in OPN Mengeš (prikazan v prilogi C). V obeh prostorskih aktih smo določili osnovno namensko rabo prostora in analizirali spremembe.

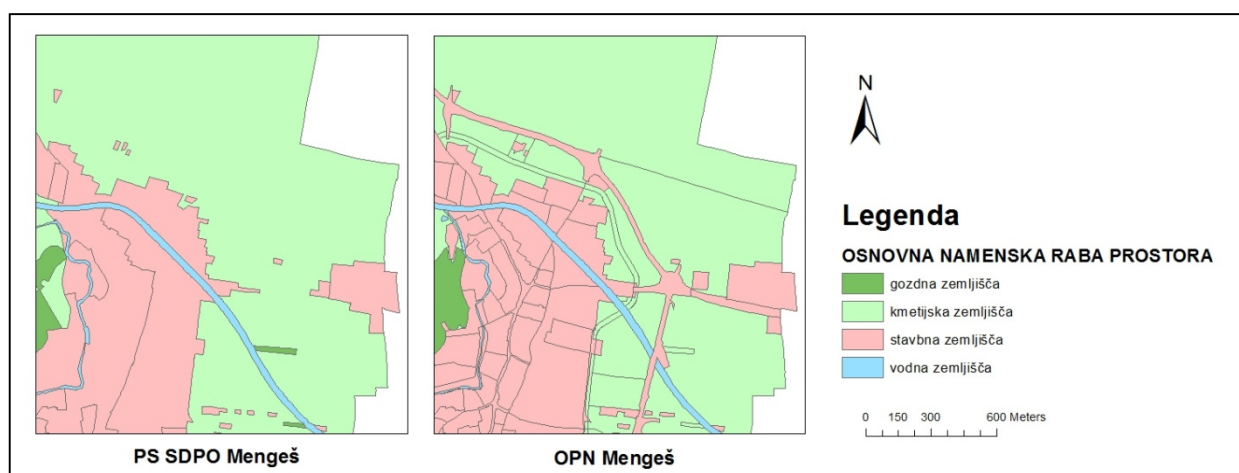
V preglednici 9 so predstavljene površine in razlike površin med PS SDPO Mengeš in OPN Mengeš. V njej opazimo manjši porast stavbnih zemljišč, ki so v PS SDPO Mengeš pokrivala 11,46 % v OPN Mengeš pa 13,16 % celotnega območja občine, se pravi, da so se povečala

za 1,69 %. Manjši porast je viden tudi pri gozdnih zemljiščih, ki so se povečala za 1,84 % (iz 39,51 % na 41,35 %). Povečanje območij stavbnih in gozdnih zemljišč je vidno pri kmetijskih zemljiščih, ki jih je na ta račun za 3,47 % manj. Pri območju voda pa drastičnih sprememb ni, zmanjšala so se le za 0,07 %.

Preglednica 9: Prikaz površin in razlike površin kategorij osnovne namenske rabe prostora za Občino Mengeš (PS SDPO Mengeš, 2004, OPN Mengeš, 2013)

Območja osnovne namenske rabe prostora	PS SDPO Mengeš		OPN Mengeš		Razlika površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Razlika v hektarjih [ha]	Razlika v odstotkih [%]
Območja stavbnih zemljišč	257,21	11,46	295,23	13,16	38,02	1,69
Območja kmetijskih zemljišč	1079,49	48,10	1001,61	44,63	-77,88	-3,47
Območja gozdnih zemljišč	886,67	39,51	928,01	41,35	41,34	1,84
Območja voda	20,79	0,93	19,31	0,86	-1,48	-0,07
Skupaj	2244,16	100,00	2244,16	100,00	0	0

Pri obravnavi akta PS SDPO Mengeš smo ugotovili, da obseg stavbnih zemljišč na prebivalca v Občini Mengeš glede na število prebivalcev leta 2004 (6748 prebivalcev) znaša 381,16 m². Glede na število prebivalcev v Občini Mengeš v letu 2013 (7572 prebivalcev) pa za OPN Mengeš ta vrednost znaša 389,90 m², kar pomeni, da se je obseg stavbnih zemljišč na prebivalca v celotni Občini Mengeš povečal za 8,74 m².

Slika 6: Prikaz širjenja stavbnih zemljišč v Občini Mengeš, razlika med PS SDPO Mengeš in OPN Mengeš (PS SDPO Mengeš, 2004, OPN Mengeš, 2013)

4.2.2 Občina Komenda

Analizo namenske rabe prostora na območju Občine Komenda smo izvajali za PS SDPO Komenda in za OPN Komenda. Namenska raba prostora za PS SDPO za Občino Komenda je prikazana v prilogi D, za OPN Občine Komenda pa je prikazana v prilogi E. V obeh prostorskih aktih smo določili osnovno namensko rabo prostora in analizirali spremembe.

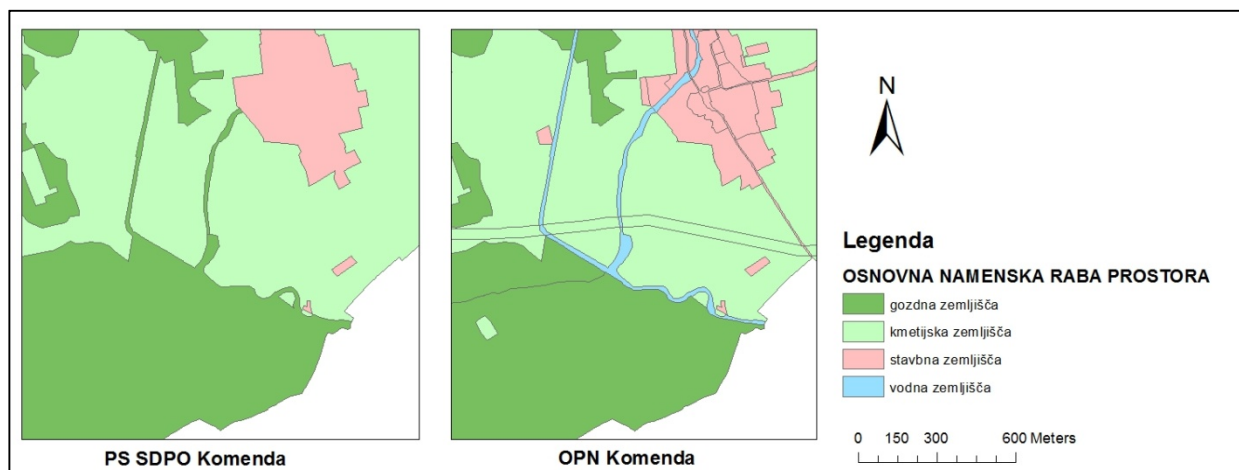
V preglednici 10 so predstavljene površine in razlike površin med PS SDPO Komenda in OPN Komenda. Opazi se velik porast stavbnih zemljišč, ki so se v OPN Komenda glede na PS SDPO Komenda povečala za 4,17 % (iz 12,57 % na 16,74 %). Povečal se je tudi odstotek kmetijskih zemljišč in to kar za 2,26 % (iz 46,03 % na 48,28 %). Ta dva velika porasta stavbnih in gozdnih zemljišč sta vplivala predvsem na veliko zmanjšanje gozdnih zemljišč, ta so se zmanjšala za 7,26 % (iz 41,40 % na 34,14 %).

Manjši problem za natančno analizo je bil ta, da v PS SDPO Komenda ni bilo vodnih zemljišč (kar je jasno razvidno tudi iz priloge D), na območjih kjer je dejansko v naravi območje voda je bilo v PS SDPO Komenda nekaj stavbnih, gozdnih ali pa kmetijskih zemljišč. Na rezultate analize to ni ravno veliko vplivalo, ker območij voda glede na velikost občine ni ravno veliko (manj kot 1 %).

Preglednica 10: Prikaz površin in razlike površin kategorij osnovne namenske rabe prostora za Občino Komenda (PS SDPO Komenda, 2004, OPN Komenda, 2013)

Območja osnovne namenske rabe prostora	PS SDPO Komenda		OPN Komenda		Razlika površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Razlika v hektarjih [ha]	Razlika v odstotkih [%]
Območja stavbnih zemljišč	302,38	12,57	402,41	16,74	100,03	4,17
Območja kmetijskih zemljišč	1106,64	46,03	1160,87	48,28	54,23	2,26
Območja gozdnih zemljišč	995,25	41,40	820,79	34,14	-174,46	-7,26
Območja voda	/	0,00	20,2	0,84	20,20	0,84
Skupaj	2404,27	100,00	2404,27	100,00	0	0

Ugotovili smo, da glede na PS SDPO (2004), obseg stavbnih zemljišč na prebivalca v Občini Komenda glede na število prebivalcev leta 2004 (4567 prebivalcev) znaša 662,10 m². Po številu prebivalcev občine pa glede na OPN (2013), obseg stavbnih zemljišč na prebivalca za leto 2013 (5819 prebivalcev) znaša 691,54 m². Iz teh izračunov smo ugotovili, da se je obseg stavbnih zemljišč na prebivalca v Občini Komenda povečal za 29,44 m².

Slika 7: Prikaz nekega območja v Občini Komenda, kjer so bila v PS SDPO Komenda gozdna zemljišča v OPN Komenda pa so območja voda (PS SDPO Komenda, 2004, OPN Komenda, 2013)

4.3 Analiza in primerjava podrobne namenske rabe prostora za območja, kjer so bila v PS SDPO Mengeš in Komenda območja urbanistične zasnove

Kot smo povedali in že videli zgoraj je osnovna namenska raba prostora razdeljena na pet kategorij. Podrobna namenska raba pa deli osnovno namensko rabo bolj podrobno, in sicer:

- območja stavbnih zemljišč se bolj podrobno delijo na:
 - *območja stanovanj,*
 - *območja centralnih dejavnosti,*
 - *območja proizvodnih dejavnosti,*
 - *območja zelenih površin,*
 - *območja prometnih površin,*
 - *posebna območja,*
 - *območja energetske infrastrukture,*
 - *območja okoljske infrastrukture,*
 - *površine razpršene poselitve in*
 - *razpršena gradnja*
- območja kmetijskih zemljišč se bolj podrobno delijo na:
 - *najboljša kmetijska zemljišča in*
 - *druga kmetijska zemljišča*
- območja gozdnih zemljišč so gozdna zemljišča
- območja voda se delijo na:
 - *območja vodne infrastrukture in*
 - *površinske vode*
- območja drugih zemljišč pa se delijo na:

- območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- območja mineralnih surovin,
- območja za potrebe obrambe zunaj naselij in
- ostala območja.

4.3.1 Območje urbanistične zasnove v aktu PS SDPO Mengeš (območje urbanistične zasnove naselja Mengeš)

Preglednica 11: Prikaz površin in razlike površin kategorij podrobne namenske rabe prostora za območje, ki je bilo v PS SDPO Mengeš označeno kot območje urbanistične zasnove (PS SDPO Mengeš, 2004, OPN Mengeš, 2013)

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS SDPO Mengeš		OPN Mengeš		Razlika površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Razlika v hektarjih [ha]	Razlika v odstotkih [%]
Območja stanovanj	101,75	54,21	99,81	53,17	-1,94	-1,03
Območja centralnih dejavnosti	48,55	25,86	32,06	17,08	-16,49	-8,78
Območja proizvodnih dejavnosti	32,1	17,10	29,89	15,92	-2,21	-1,18
Območja zelenih površin	/	0,00	12,45	6,63	12,45	6,63
Območja prometnih površin	0,61	0,32	3,57	1,90	2,96	1,58
Površine razpršene poselitve	/	0,00	0,23	0,12	0,23	0,12
Posebna območja	/	0,00	3,72	1,98	3,72	1,98
SKUPAJ STAVBNA ZEMLJIŠČA	183,01	97,49	181,73	96,8	-1,28	-0,69
Območja kmetijskih zemljišč	/	0,00	1,73	0,92	1,73	0,92
Območja gozdnih zemljišč	/	0,00	0,19	0,10	0,19	0,10
Območje voda	4,7	2,50	4,06	2,16	-0,64	-0,34
Skupaj	187,71	100,00	187,71	100,00	0	0

Za analizo primerjave podrobne namenske rabe smo uporabil območje, ki je bilo v prostorskem aktu PS SDPO Mengeš označeno kot območje urbanistične zasnove. Načeloma je bilo to območje označeno kot območje urbanistične zasnove za naselje Mengeš. Kot pa je jasno razvidno iz karte v prilogi F to območje posega tudi na območje naselja Topole. To pa se je zgodilo zaradi tega, ker so meje naselij, ki so prikazane na kartah, privzete iz RPE in niso iste, kot so jih uporabljali pripravljavci PS SDPO. Da smo lahko

naredili analizo, smo morali imeti tudi v prostorskih aktih OPN Mengeš enako območje, to območje je prikazano v prilogi G. To smo naredili s pomočjo programa ArcMap z orodjem »Intersect« (preseki), kar pomeni, da smo naredili preseki območja urbanistične zasnove z OPN Mengeš. Tako smo dobili enovito območje obravnave za PS SDPO in OPN Mengeš.

V preglednici 11 vidimo podrobno namensko rabo za obravnavano območje (območje, ki je bilo v PS SDPO Mengeš označeno kot območje urbanistične zasnove), ki meri 187,71 ha.

Iz preglednice 11 ter iz prilog F in G, je razvidno, da je v obravnavanem območju daleč največ območij stanovanj. Pri PS SDPO Mengeš je to 54,21 % pri OPN Mengeš pa 53,17 % celotnega območja, iz česar lahko vidimo, da se je na tem območju delež stanovanjskih območij zmanjšal za 1,03 %. Velik del obravnavanega območja pokrivajo tudi območja centralnih dejavnosti (25,86 % v PS SDPO Mengeš in 17,08 % v OPN Mengeš), kar pomeni, da se je delež območij centralnih dejavnosti zmanjšal za 8,78 %. Manjši upad je viden tudi pri območjih proizvodnih dejavnosti, ki so se zmanjšala za 1,18 %. Na ta tri velika zmanjšanja so največ vplivala območja zelenih površin, ki jih v PS SDPO Mengeš sploh ni bilo (bila so porazdeljena med območja stavbnih zemljišč, proizvodnih in centralnih dejavnosti). Prav tako je iz preglednice 11 razvidno, da v PS SDPO Mengeš ni bilo površin razpršene poselitve, posebnih območij, območij kmetijskih zemljišč in ne območij gozdnih zemljišč. Pri območju voda pa velikih sprememb med PS SDPO Mengeš in OPN Mengeš ni bilo (zmanjšala so se za 0,34 %). Če pa združimo vsa območja, ki spadajo v območja stavbnih zemljišč, pa opazimo, da so se le ta zmanjšala in sicer za 0,69 %.

4.3.2 Območja urbanistične zasnove v aktu PS SDPO Komenda (območja urbanističnih zasnov za naselja v Občini Komenda)

Tudi tukaj smo za analizo primerjave podrobne namenske rabe uporabili območja, ki so bila v prostorskem aktu PS SDPO Komenda označena kot območja urbanistične zasnove. Prav tako smo s pomočjo programa ArcMap naredili preseki območij urbanističnih zasnov v PS SDPO Komenda z OPN Komenda in dobili naše območje obravnave (bilo je več območij).

Preglednica 12 prikazuje podrobno namensko rabo za obravnavana območja (območja, ki so bila v PS SDPO Komenda označena kot območja urbanistične zasnove), ki skupaj merijo 232,69 ha.

Preglednica 12: Prikaz površin in razlike površin kategorij podrobne namenske rabe prostora za območja, ki so bila v PS SDPO Komenda označena kot območja urbanistične zasnove (PS SDPO Komenda, 2004, OPN Komenda, 2013)

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS SDPO Komenda		OPN Komenda		Razlika površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Razlika v hektarjih [ha]	Razlika v odstotkih [%]
Območja stanovanj	166,95	71,75	107,26	46,10	-59,69	-25,65
Območja centralnih dejavnosti	26,9	11,56	67,91	29,18	41,01	17,62
Območja proizvodnih dejavnosti	10,33	4,44	9,19	3,95	-1,14	-0,49
Območja zelenih površin	4,77	2,05	19,34	8,31	14,57	6,26
Območja prometnih površin	5,42	2,33	15,42	6,63	10	4,30
Območja energetske infrastrukture	/	0,00	0,08	0,03	0,08	0,03
SKUPAJ STAVBNA ZEMLJIŠČA	214,37	92,13	219,20	94,20	4,83	2,08
Območja kmetijskih zemljišč	8,8	3,78	5,02	2,16	-3,78	-1,62
Območja gozdnih zemljišč	1,73	0,74	1,11	0,48	-0,62	-0,27
Območje voda	7,79	3,35	7,36	3,16	-0,43	-0,18
Skupaj	232,69	100,00	232,69	100,00	0	0

Preglednica 12 jasno prikazuje, da je na obravnavanem območju največ območij stanovanj, to se zelo jasno vidi tudi v prilogi H in v prilogi I, v PS SDPO Komenda jih je bilo 71,75 % v OPN Komenda pa jih je 46,10 %, kar kaže na velik upad stanovanjskih območij, kar za 25,65 %. Precej velik del tega območja pokrivajo tudi območja centralnih dejavnosti, čeprav zaradi velikega porasta v OPN Komenda, kar za 17,62 %, pokrivajo še toliko večji del. Na ta velik porast območij centralnih dejavnosti je vplival predvsem velik upad območij stanovanj. Pri območjih proizvodnih dejavnosti večjih sprememb med aktoma ni, v PS SDPO Komenda je pokrivalo 4,44 % celotnega obravnavanega območja v OPN Komenda pa 3,95 %. Veliko več je tudi območij zelenih površin, kar za 4,30 % več kot v PS SDPO Komenda, tudi na ta porast je najbolj vplival velik upad stavbnih zemljišč. Porast je viden tudi pri območju prometnih površin in sicer iz 2,33 % na 6,63 %. Za 1,62 % so upadla tudi območja kmetijskih zemljišč. Pri območju voda in območju gozdnih zemljišč pa ni bilo velikih sprememb. Če tudi tukaj združimo vsa območja, ki spadajo v območja stavbnih zemljišč, pa opazimo, da so se ta povečala za 2,08 %.

4.4 Analiza in primerjava podrobne namenske rabe prostora glede na število prebivalcev v občinah Mengeš in Komenda

Analizirali smo tudi podrobno namensko rabo za celotni občini Mengeš in Komenda za OPN Mengeš in OPN Komenda ter prikazali površino (v hektarjih) za vsa območja podrobne namenske rabe prostora, kot to prikazuje preglednica 13. Glede na število prebivalcev v občinah Mengeš in Komenda v letu 2013, ko je bil v obeh občini sprejet odlok o občinskem prostorskem načrtu (Občina Mengeš je imela 7572 prebivalcev, Občina Komenda pa 5819 prebivalcev), smo prikazali koliko površine posamezne namenske rabe prostora je na prebivalca (v m²/prebivalec). V preglednici 13 je vidna tudi razlika površine območja podrobne namenske rabe na prebivalca med obema občinama.

Preglednica 13: Prikaz površin podrobne namenske rabe za Občino Mengeš (OPN Mengeš, 2013) in za Občino Komenda (OPN Komenda, 2013)

Območja podrobne namenske rabe prostora	OPN Mengeš		OPN Komenda		Razlika med občinama [Mengeš - Komenda] [m ² /preb.]
	Površina v hektarjih [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	Površina v hektarjih [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	
Območja stanovanj	156,38	206,52	140,41	241,30	-34,78
Območja centralnih dejavnosti	33,44	44,16	70,13	120,52	-76,36
Območja proizvodnih dejavnosti	45,70	60,35	97,16	166,97	-106,62
Območja zelenih površin	24,94	32,94	34,42	59,15	-26,21
Območja prometnih površin	23,56	31,11	56,49	97,08	-65,97
Površine razpršene poselitve	3,79	5,01	2,56	4,40	0,61
Posebna območja	5,24	6,92	0,86	1,48	5,44
Območje energetske infrastrukture	0,57	0,75	0,08	0,14	0,61
Območja okoljske infrastrukture	1,59	2,10	0,3	0,52	1,58
Območja kmetijskih zemljišč	1001,63	1322,81	1160,87	1994,96	-672,15
Območja gozdnih zemljišč	928,01	1225,58	820,79	1410,53	-184,95
Območje voda	19,31	25,50	20,2	34,71	-9,21

Preglednica 13 prikazuje površine podrobne namenske rabe prostora glede na število prebivalcev v občini za leto 2013 (v Občini Mengeš je bilo 7572 prebivalcev, v Občini Komenda pa 5819 prebivalcev) ter razliko v površini območja na prebivalca med obema občinama.

4.4.1 Občina Mengeš

Iz preglednice 13 je jasno razvidno, da je največ površine na prebivalca v Občini Mengeš kmetijskih zemljišč (1322,81 m²/preb.). Malo manj je površine gozdnih zemljišč (1225,58 m²/preb.), kar je razumljivo, saj skoraj 45 % Občine Mengeš pokrivajo območja kmetijskih zemljišč in okoli 41 % gozdna zemljišča. Precej izstopa tudi številka 206,52 m²/preb., ki predstavlja površino stanovanjskih območij na prebivalca. Površini območij zelenih in prometnih površin sta skoraj enaki, zato sta tudi njuni površini na prebivalca skoraj enaki in znašata za območja zelenih površin 32,94 m²/preb. in za območja prometnih površin 31,11 m²/preb.. Površina na prebivalca znaša pri območjih centralnih dejavnosti 44,16 m²/preb., pri območjih proizvodnih dejavnosti 60,35 m²/preb. in pri območju voda 25,50 m²/preb.. Mnogo manjše površine so pri posebnih območjih (6,92 m²/preb.), območjih razpršene poselitve (5,01 m²/preb.), območjih okoljske infrastrukture (2,10 m²/preb.) in pri območjih energetske infrastrukture (0,75 m²/preb.).

4.4.2 Občina Komenda

V Občini Komenda je slika precej podobna kot v Občini Mengeš. Ker občino skoraj 50 % prekrivajo kmetijska zemljišča, tudi tu prevladujejo v površini na prebivalca območja kmetijskih zemljišč, teh je 1994,96 m²/preb.. Nekaj manj je površin gozdnih zemljišč, teh je 1410,53 m²/preb.. Prav tako je velika površina na prebivalca tudi za območje stavbnih zemljišč (241,30 m²/preb.). Izstopajo območja proizvodnih dejavnosti, ki jih je 166,97 m²/preb., ter območja centralnih dejavnosti, ki jih je 120,52 m²/preb.. Večje številke se pojavijo tudi pri območju zelenih površin (59,15 m²/preb.) in pri območju prometnih površin (97,08 m²/preb.). Pri ostalih območjih pa so površine na prebivalca precej manjše, izjema je samo še območje voda, ki je 34,71 m²/preb..

V zadnjem stolpcu preglednice 13 je prikazana primerjava površine območij na število prebivalcev med Občino Mengeš in Občino Komenda. Negativna vrednost v zadnjem stolpcu preglednice 13 pomeni, da je površina na prebivalca za določeno rabo prostora v Občini Mengeš večja kot v Občini Komenda. Izmed vseh vrednosti najbolj izstopa površina na prebivalca pri območju kmetijskih zemljišč v Občini Mengeš, ki je kar 672,15 m²/preb. manjša

kot v Občini Komenda. Vzrok za takšne razlike površine na prebivalca je v tem (glede na to, da imata občini precej podobno veliko površino), da ima Občina Komenda precej manjše število prebivalcev kot pa Občina Mengeš.

5 ZAKLJUČEK

Glavni namen diplomske naloge je bil ugotoviti in analizirati spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov v Občini Mengeš in Občini Komenda. Obe občini smo analizirali na podlagi prostorskih aktov PS SDPO Mengeš (2004) oziroma PS SDPO Komenda (2004) ter OPN Mengeš (2013) oziroma OPN Komenda (2013). Analiza razlik osnovne namenske rabe prostora je za Občino Mengeš pokazala povečanje stavbnih zemljišč in to večino na račun zmanjšanja kmetijskih zemljišč, prav tako je analiza pokazala porast stavbnih zemljišč v Občini Komenda, le da so se tukaj stavbna zemljišča povečala na račun gozdnih zemljišč.

Pri analizi osnovne namenske rabe prostora smo ugotovili, da na območju Občine Mengeš prevladujejo kmetijska in gozdna zemljišča, tako je tudi v Občini Komenda, kjer tudi prevladujejo območja kmetijskih in gozdnih zemljišč. V obeh občinah pa so se povečala območja stavbnih zemljišč in sicer v Občini Mengeš za 1,69 % in v Občini Komenda za 4,17 %. V Občini Mengeš je viden tudi precejšen porast gozdnih zemljišč (1,84 %), v Občini Komenda pa so se povečala območja kmetijskih zemljišč (in sicer za 2,26 %).

Na območjih urbanističnih zasnov je slika nekoliko drugačna. Površinsko največji del območja pokrivajo območja stanovanj in sicer v OPN Mengeš pokrivajo 53,17 % v OPN Komenda pa 46,10 % celotnega obravnavanega območja urbanistične zasnove. Na območju urbanistične zasnove naselja Mengeš, so se območja stanovanj zmanjšala za 1,03 %, še bistveno bolj pa so se zmanjšala območja centralnih dejavnosti, kar za 8,78 %. Na tem upadu so najbolj pridobila območja zelenih površin, ki so se povečala kar za 6,63 %. Če združimo vsa območja, ki spadajo pod območja stavbnih zemljišč vidimo, da so se le ta na tem območju zmanjšala za 0,69 %. Na območjih urbanističnih zasnov za naselja v Občini Komenda pa so se prav tako najbolj zmanjšala območja stanovanj in sicer za 25,65 %. Na tem upadu so najbolj pridobila območja centralnih dejavnosti, ki so se povečala za 17,62 % in območja zelenih površin, ki so se povečala za 6,26 %. Če tudi tukaj združimo vsa območja, ki spadajo pod območja stavbnih zemljišč pa vidimo, da so se ta na teh območjih povečala za 2,08 %.

Analiza površine namenske rabe prostora, glede na število prebivalce v občinah je pokazala, da se je v obeh občinah obseg stavbnih zemljišč na prebivalca povečal, in sicer v Občini Mengeš se je obseg stavbnih zemljišč povečal za 8,74 m², v Občini Komenda pa za 29,44 m² na prebivalca.

Iz vsega tega lahko ugotovimo, da se je na splošno v obeh občinah povečal obseg stavbnih zemljišč in to predvsem na račun zmanjševanja območij gozdnih in kmetijskih zemljišč, kar

se vidi tudi v naravi. Iz tega, da se je na območju urbanistične zasnove naselja Mengeš obseg stavbnih zemljišč zmanjšal, v celotni občini pa se je povečal, lahko sklepamo, da se na območju urbanistične zasnove ni toliko gradilo, kot pa drugje na območju Občine Mengeš.

VIRI

Dekleva, J., Kumer, A., Štravs, L., Prelog, M., Konečnik Kunst, M., Lončar, M., Salomun, J., Fatur, M., Ivanič, L., Koselj, N. 2011. *Urejanje prostora na občinski ravni*. Ljubljana, Uradni list Republike Slovenije: 460 str.

GURS. 2014. Geodetska uprava Republike Slovenije. <http://www.gu.gov.si/> (Pridobljeno 15. 2. 2014)

Navodilo SP. 1985. *Navodilo o vsebini in metodologiji izdelave strokovnih podlag in prostorskih sestavin planskih aktov občin*. UL SRS št. 20/1985

Občina Komenda. 2014. <http://www.komenda.si/> (Pridobljeno 2. 2. 2014)

Občina Mengeš. 2014. <http://www.menges.si/> (Pridobljeno 2. 2. 2014)

OPN Komenda. 2013. *Odlok o občinske prostorskega načrta Občine Komenda*. Uradni vestnik Občine Komenda št. 6/2013

OPN Mengeš. 2013. *Odlok o občinskem prostorskega načrta Občine Mengeš*. Uradni vestnik Občine Mengeš št. 5/2013

Pravilnik. 2003. *Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin v digitalni obliki*. Uradni list RS št. 20/2003. Ljubljana. http://www.uradni-list.si/_pdf/2003/Ur/u2003020.pdf (Pridobljeno 5. 2. 2014).

Pravilnik OPN. 2007. *Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij*. UL RS št. 99/2007. Ljubljana. http://www.uradni-list.si/_pdf/2007/Ur/u2007099.pdf (Pridobljeno 5. 2. 2014).

PRS. 2004. *Prostorski red Slovenije*. Uradni list RS št. 122/2004. Ljubljana

Priporočila. 2003. *Strokovna priporočila za izvajanje Pravilnika o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin v digitalni obliki*. Uradni list RS št. 20/2003. Ljubljana

PS SDPO Komenda. 2004. *Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Komenda – dopolnitev v letu 2003*. Uradni vestnik Občine Komenda, št. 12/2003 in 4/2004.

PS SDPO Mengeš. 2004. *Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Mengeš – dopolnitev v letu 2002*. Uradni vestnik Občine Mengeš št. 5/2004

SPRS. 2004. *Strategija prostorskega razvoja Slovenije*. Uradni list RS št. 76/2004. Ljubljana

SURS. 2012. Statistični urad Republike Slovenije. <http://www.stat.si/> (Pridobljeno 10. 2. 2014)

ZPNačrt . 2007. *Zakon o prostorskem načrtovanju*. Uradni list RS št. 33/2007. Ljubljana
<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200733&stevilka=1761> (Pridobljeno 5. 2. 2014)

ZPNačrt-A. 2009. *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju*. Uradni list RS št. 108/2009. Ljubljana. http://www.uradni-list.si/_pdf/2009/Ur/u2009108.pdf (Pridobljeno 5. 2. 2014).

ZPUP. 1990. *Zakon o planiranju in urejanju prostora v prehodnem obdobju*. Uradni list RS št. 48/1990. Ljubljana

ZSZ. 1984. *Zakon o stavbnih zemljiščih*. Uradni list SRS št. 18/84. Ljubljana

ZUN. 1984. *Zakon o urejanju naselji in drugih posegov v prostor*. Uradni list SRS št. 18/1984. Ljubljana

ZUreP. 1984. *Zakon o urejanju prostora*. Uradni list SRS št. 18/1984. Ljubljana

ZUreP-1. 2002. *Zakon o urejanju prostora*. Uradni list RS št. 110/2002. Ljubljana.
<http://www.uradni-list.si/1/content?id=39920> (Pridobljeno 5. 2. 2014).

SEZNAM PRILOG

- Priloga A: Povezave med Pravilnik, 2003 in Pravilnik OPN, 2007 (Fink, Krpan, 2012)
- Priloga B: Osnovna namenska raba prostora za Občino Mengeš po Odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana Občine Mengeš
- Priloga C: Osnovna namenska raba prostora za Občino Mengeš po Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Mengeš
- Priloga D: Osnovna namenska raba prostora za Občino Komenda po Odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana Občine Komenda
- Priloga E: Osnovna namenska raba prostora za Občino Komenda po Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Komenda
- Priloga F: Podrobna namenska raba prostora za naselja v Občini Mengeš po Odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana Občine Mengeš za območje urbanistične zasnove naselja Mengeš
- Priloga G: Podrobna namenska raba prostora za naselja v Občini Mengeš po Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Mengeš za območje urbanistične zasnove naselja Mengeš
- Priloga H: Podrobna namenska raba prostora za naselja v Občini Komenda po Odloku o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin srednjeročnega in dolgoročnega plana Občine Komenda za območja urbanističnih zasnov za naselja v Občini Komenda
- Priloga I: Podrobna namenska raba prostora za naselja v Občino Komenda po Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine komenda za območja urbanističnih zasnov za naselja v Občini Komenda

Vse navedene priloge so v digitalni obliki na priloženi zgoščenki.